

PREZYDENT
MIASTA ŁOMŻA

Łomża, dnia 13 grudnia 2016 r

WSZ.0006 10.2016

RADA MIEJSKA ŁOMŻY

Zgodnie z planem pracy Rady Miejskiej Łomży na 2016 rok, przedkładam projekt Uchwały w sprawie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2017 rok.

Podstawę prawną opracowania „Programu” stanowi Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program opracowano w oparciu o „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku” przygotowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży na podstawie przeprowadzonej diagnozy opracowała zadania priorytetowe i zadania szczegółowe do realizacji w 2017 roku.

Centrum Obsługi Mieszkańców opracowało zmiany w załączniku nr 4 do Uchwały.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży, na posiedzeniach w dniach: 14 listopada, 21 listopada, 28 listopada, 5 grudnia 2016 roku pracowała nad projektem Uchwały w sprawie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2017 rok. Projekt wraz z poprawkami, jednogłośnie, pozytywnie zaopiniowano w dniu 12 grudnia 2016 roku.

z up. PREZYDENTA MIASTA

dr Agnieszka Borkowska-Muszyk
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

UCHWAŁA Nr .....
RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY
z dnia ..... grudnia 2016 roku

w sprawie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2017 rok

Na podstawie art.4¹ ust. 1 – 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016, poz. 487 ze zm.) uchwała się co następuje:

§1. Przyjmuje się Łomżyński Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2017 rok wraz z załącznikami Nr 1,2,3,4,5,6 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łomży.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 159/XX/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 grudnia 2015 roku w sprawie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2016 rok.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

RADCA PRAWNY

Beata Jagielnik-Cardzińska

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
z dnia ..... roku

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

**ŁOMŻYŃSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ
NA 2017 ROK**

*Od stycznia 2007 roku miasto Łomża jest uczestnikiem
„Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących w Zakresie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych.”*

„W dziedzinie życia gospodarczego przyjmuje się zasadę, że alkohol jest specyficznym, odmiennym od innych produktów towarem.

Wymaga specjalnych regulacji prawno – administracyjnych oraz finansowych, umożliwiających wyższy stopień kontroli niż ta, która obowiązuje w systemie wolnorynkowym wobec innych produktów(...)”

*Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*

I.WSTĘP

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. wraz z późniejszymi zmianami,**
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. wraz z późniejszymi zmianami,**
- **Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wraz z późniejszymi zmianami,**
- **Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej**
- **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii**
- **Ustawa o przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku z późniejszymi zmianami,**
- **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
- **Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020.**
- **Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku**

Definicje

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Ich celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych lub dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym, itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub papierosowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania

biologiczne, są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych lub i innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc z definicji przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych. Są to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które demonstrują wczesne symptomy problemów alkoholowych lub/i innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale jeszcze nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu opisanych w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10 . Przykładem profilaktyki wskazującej są zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, które przejawiają wysoki poziom agresji i nieprzystosowania w kontaktach z rówieśnikami, a także interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami. Do profilaktyki wskazującej można zaliczyć niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem alkoholu).

Abstynencja – to powstrzymanie się od przyjmowania alkoholu lub (i) substancji psychoaktywnych (narkotyki, leki, dopalacze) powodujących czasowe zmiany postrzegania, nastroju, świadomości i zachowania, często skutkującego uzależnieniem od tych środków.

Ryzykowne spożywanie alkoholu – to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencję tę pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony. Robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie ryzykowne w następujący sposób: „picie ryzykowne to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości 20-40 g czystego alkoholu dziennie przez kobietę i 40-60 g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu czystego alkoholu w tygodniu przez kobiety zawierającym się w przedziale 140-209 g, a w przypadku mężczyzn – 280 – 349 g. „

Szkodliwe picie alkoholu opisywane jest jako wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy.

Robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie szkodliwe w następujący sposób: „picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości 40g czystego alkoholu dziennie przez kobiety i ponad 60g dziennie przez mężczyzn, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350g i więcej w tygodniu przez mężczyzn. Jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.”

Poalkoholowe spektrum zaburzeń rozwojowych (Fetal Alcohol Spectrum Disorders – FASD)

Ogólny termin opisujący całościowo spektrum skutków rozwojowych występujących u dzieci matek pijących alkohol w okresie ciąży. Skutki te mogą obejmować zaburzenia rozwoju fizycznego, umysłowego, zachowania, uczenia się, mogą trwać przez całe życie. W diagnostyce klinicznej obowiązuje termin FAS – płodowy zespół alkoholowy, który charakteryzuje się: dysmorfiami twarzy, opóźnieniami wzrostu oraz nieprawidłowościami ośrodkowego układu nerwowego. U dzieci, u których nie występują wszystkie cechy FAS, diagnozowany jest częściowy FAS. Rodzaj i siła zaburzenia dziecka zależy przede wszystkim od ilości alkoholu, spożywanego przez kobietę w ciąży oraz częstotliwości picia. Należy pamiętać, że nie ma bezpiecznej dawki alkoholu, jaką może spożywać kobieta w ciąży, w związku z tym, aby dziecko było zdrowe, należy całkowicie powstrzymać od spożycia alkoholu w okresie prenatalnym i karmieniem piersią.

Wczesne rozpoznanie i krótka interwencja - krótkie interwencje podejmowane przez lekarzy i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej oraz innych pracowników medycznych (przy okazji udzielania świadczeń zdrowotnych) wobec pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie. Wczesna diagnoza i interwencje są szczególnie pożądane wobec osób poszkodowanych w wypadkach pod wpływem alkoholu lub ze zdrowotnymi następstwami nadużywania alkoholu.

Leczenie uzależnienia – to działania służące redukcji objawów i przyczyn zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z zażywania alkoholu. Podstawową metodą leczenia uzależnienia jest diagnoza uzależnienia i problemów życiowych pacjenta, program psychoterapii oraz farmakologiczne wspieranie psychoterapii, leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych. Ważnym czynnikiem podnoszącym skuteczność leczenia jest uczestnictwo członków rodziny pacjenta w programach dla tzw. osób współuzależnionych.

Uzależnienie – zespół uzależnienia od alkoholu to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne czasami przemożne). Na ostateczne rozpoznanie uzależnienia pozwala identyfikacja trzech lub więcej następujących cech lub objawów występujących łącznie przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia):

1. Silne pragnienie lub potrzeba przymusu picia („głód alkoholowy”).

2. Upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem.
3. Fizjologiczne objawy stanu odstawienia pojawiającego się, gdy picie alkoholu jest ograniczone lub przerywane (drżenie mięśniowe, nadciśnienie tętnicze, nudności, wymioty, biegunki, bezsenność, rozszerzenie źrenic, wysuszenie śluzówek, wzmożona potliwość, zaburzenia snu itp.) albo używanie alkoholu lub pokrewnie działającej substancji (np. leków) w celu złagodzenia ww. objawów, uwolnienia się od nich lub uniknięcia ich.
4. Zmieniona (najczęściej zwiększona tolerancja alkoholu, potrzeba spożycia większych dawek dla wywołania oczekiwanego efektu).
5. Z powodu picia alkoholu – narastające zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań, zwiększona ilość czasu przeznaczona na zdobywanie alkoholu lub jego picie, bądź uwolnienia się od następstw jego działania.
6. Uporczywe picie alkoholu mimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw picia.

Rehabilitacja (postępowanie po leczeniu) - to działanie podtrzymujące zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu terapii, utrwalające efekty leczenia, uczące umiejętności służących zdrowiu oraz pomagające w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z ról społecznych. Przykładami są: treningi zapobiegania nawrotom w uzależnieniu, grupy wsparcia dla „absolwentów” leczenia uzależnień, treningi zachowań konstruktywnych, programy wychodzenia z bezdomności, grupy samopomocowe. Ważnym elementem wzmacniającym rehabilitację są Ośrodki readaptacji dla osób bezdomnych(lub zagrożonych bezdomnością), Hotele, Centra Integracji Społecznej, programy wychodzenia z bezdomności.

Narkomania – stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Nowa substancja psychoaktywna – substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy.

Osoba zagrożona uzależnieniem – osoba, u której zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza duże prawdopodobieństwo powstania uzależnienia od środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, albo osoba sporadycznie używająca środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Osoba uzależniona – osoba, która w wyniku używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków lub substancji.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

W Łomży, cyklicznie co dwa lata, prowadzone są badania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta Łomży pod kątem zagrożenia patologią (alkohol, narkotyki, nikotynizm, przemoc rówieśnicza, uzależnienie od komputera i internetu, cyberprzemoc.).

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych miasta Łomża została przeprowadzona w okresie czerwiec – wrzesień 2016 roku przez Centrum Działań Profilaktycznych, ul. Krakowska 37A w Gdowie. W diagnozie wykorzystano dane udostępnione przez: Urząd Miejski w Łomży, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy społecznej w Łomży, Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży, Komendę Miejską Policji w Łomży. Badaniem objęto: dzieci, młodzież, osoby dorosłe i sprzedawców napojów alkoholowych.

W anonimowym badaniu ankietowym dla osób dorosłych wzięło udział 256 osób (powyżej 18 roku życia), w tym 144 kobiety i 112 mężczyzn.

W badaniach przygotowanych dla dzieci i młodzieży udział wzięły dzieci i młodzież ze wszystkich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, łącznie 1017 osób, w tym 506 dziewcząt i 511 chłopców. (byli to uczniowie z 45 klas.)

W 100 punktach sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Łomży przeprowadzono badania, w których uczestniczyło 106 sprzedawców.

Raport stanowi nieodłączny element Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2017 rok (załącznik nr 2)

III .WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY /DZIAŁANIA REKOMENDOWANE NA POTRZEBY ŁPPIRPAoIU/ (załącznik nr 2, str 117 - 118)

IV. STAN ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ NA TERENIE MIASTA ŁOMŻY:

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży;
2. Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, w strukturach którego działa:
  - Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia ;
  - Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień,
  - Dzienny Oddział Terapii Uzależnień,

3. Świetlice: 2 socjoterapeutyczne; 5 świetlic opiekuńczo – wychowawczych;

4. Grupy Samopomocowe „AA”- 4, „Al.- Anon, - 2;

5. Organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi posiadające w swoich statutach zapisy umożliwiające realizację tych zadań:

- Bractwo Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego w Łomży ;
- Łomżyńskie Stowarzyszenie „ Zdrowie i Trzeźwość " w Łomży,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Łomży;
- CARITAS Diecezji Łomżyńskiej;
- Parafie Rzymsko – Katolickie z terenu miasta Łomży;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży ;
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży,
- Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Łomży ;
- Komenda Miejska Policji w Łomży
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Łomży;
- Wyższe Seminarium Duchowne im. Papieża Jana Pawła II w Łomży,
- Centrum Edukacji Medialnej SpesMediaGroup w Łomży
- Placówki oświatowe z terenu miasta Łomży /przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, uczelnie /.

6. Instytucje kultury, kluby sportowe i inne stowarzyszenia posiadające statutowy zapis dotyczący realizacji zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy i innych uzależnień, realizujące programy profilaktyczne propagujące zdrowy styl życia, alternatywne formy spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży szczególnie zagrożonej alkoholizmem, narkomanią i przemocą w rodzinie.

V. PRIORYTETOWE ZADANIA DO REALIZACJI W 2017 ROKU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I WNIOSKÓW

1. Wspieranie programów profilaktycznych nakierowanych na wczesne wykrywanie i interwencję, zapobiegających uzależnieniu od alkoholu, substancji psychoaktywnych i innych uzależnień behawioralnych.

2. Wspieranie działań podwyższających wiek inicjacji alkoholowej i ograniczenie dostępności alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz promowanie zdrowego stylu życia.

3. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z terenu miasta Łomży, kształcenie młodzieżowych liderów promocji zdrowia i wspieranie edukacji rówieśniczej.

4. Zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych (dzieci, młodzież, dorośli)
5. Podnoszenie umiejętności osób zawodowo lub społecznie zajmujących się rozwiązywaniem lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Wspieranie kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej promujących zdrowie i trzeźwość.

VI. ZADANIA DO REALIZACJI W 2017 ROKU

Cel szczegółowy 1.

Zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Planowane działania

1.1. Upowszechnienie wyników diagnozy poprzez zorganizowanie konferencji adresowanej do Radnych, Rodziców, dyrektorów szkół, pedagogów, mediów, realizatorów programów profilaktycznych, pracowników instytucji zajmujących się pomocą rodzinie, liderów organizacji społecznych i grup młodzieżowych itp.

1.2. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Zwiększanie ilości programów o potwierdzonej skuteczności o charakterze warsztatowym, treningowym. Preferowanie programów profilaktyki środowiskowej z udziałem młodzieżowych liderów.

Wskaźniki: liczba odbiorców, liczba programów.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

1.3. Zorganizowanie szkoleń dla realizatorów profilaktyki „metodą kaskadową” oraz dofinansowanie zajęć profilaktycznych na terenie szkół i innych placówek zrealizowanych przez uczestników szkoleń.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba godzin, liczba i rodzaj zakupionego sprzętu.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

1.4. Wsparcie organizowania prowadzenia zajęć pozalekcyjnych z programami profilaktycznymi – edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi. Zajęcia sportowe mogą być jedynie elementem strategii profilaktycznej uwzględniającej zakres działań związanych ze zdrowym stylem życia (Rekomendacje PARPA 2017).

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba godzin, liczba i rodzaj zajęć.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, protokoły z kontroli, prowadzona dokumentacja

1.5. Włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Zlecenie zorganizowania lokalnej kilkietapowej kampanii informacyjno - edukacyjnej (min. z wykorzystaniem wyników diagnozy) adresowanej do mieszkańców miasta, w szczególności do rodziców i nauczycieli.

Wskaźniki: liczba kampanii, liczba odbiorców/uczestników.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, protokoły z kontroli, prowadzona dokumentacja.

1.6. Aktualizacja zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Wskaźniki: opracowana i aktualizowana strona internetowa i wydanie informatora.

Źródła pozyskiwania wskaźników: zebranie informacji z instytucji i organizacji .

1.7. Wspieranie kampanii i programów edukacyjnych dla rodziców promujących zdrowe zasady wychowania dzieci młodzieży.

Wskaźniki: liczba rodziców uczestniczących w programach.

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja.

1.8. Zorganizowanie Konferencji - Forum Profilaktycznego mającego na celu szkolenie, wymianę doświadczeń i prezentację wyników działań profilaktycznych oraz ewaluacji dla realizatorów korzystających z dofinansowania Urzędu Miasta.

Cel szczegółowy 2.

Ograniczanie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych i innych środków uzależniających.

Planowane działania

2.1. Dofinansowanie prowadzenia grup terapeutycznych, grup wsparcia oraz maratonów psychoterapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba zajęć, liczba godzin

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, dokumentacja

2.2. Wspieranie programów zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób destrukcyjnie nadużywających alkoholu i reintegracji społecznej osób uzależnionych po odbytej terapii podstawowej.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba zajęć, liczba godzin.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, dokumentacja.

2.3. Wsparcie podmiotów leczniczych i stowarzyszeń w zakresie prowadzenia leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i członków ich rodzin, między innymi dofinansowanie superwizji i szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe.

Wskaźniki: - liczba osób korzystających.

Źródła pozyskiwania wskaźników: dokumentacja.

2.4. Zwiększanie integracji działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Lokalnego zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy poprzez realizację wspólnych działań szkoleniowych oraz kampanii informacyjnych adresowanych do społeczności lokalnej oraz osób i instytucji spotykających się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie .

Wskaźnik – ilość zorganizowanych szkoleń, spotkań roboczych.

2. 5. Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcie przez nią leczenia.

Wskaźniki: : liczba posiedzeń komisji w sprawie leczenia odwykowego, liczba wniosków wpływających do komisji o wszczęcie postępowania, liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez komisję do podjęcia leczenia.

Źródła pozyskiwania wskaźników - protokoły z posiedzeń komisji.

2.6. Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno – psychiatrycznej.

Wskaźniki: liczba osób skierowanych na badania, liczba wydanych opinii.

Źródła pozyskiwania wskaźników: protokoły z posiedzeń, prowadzona dokumentacja.

2.7. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia.

Wskaźniki: liczba skierowanych do sądu wniosków.

Źródła pozyskiwania wniosków: protokoły z posiedzeń, prowadzona dokumentacja.

Cel szczegółowy 3

Ograniczenie rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych środków uzależniających oraz przemocą w rodzinie.

Planowane działania

3.1. Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla członków rodzin (tzw. współuzależnionych, DDA) osób nadużywających alkoholu i innych środków ,
Wskaźniki: liczba uczestników, liczba zajęć, liczba godzin.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

3.2. Wspieranie i dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny, psychoedukacyjny lub psychoprophylaktyczny lub działania animacyjne.

3.3. Wspieranie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Łomży między innymi w zakresie prowadzenia edukacji społeczeństwa w zakresie przemocy w rodzinie i cyberprzemocy.

Wskaźniki: liczba udzielonych porad, liczba klientów.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

3.4. Wspieranie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych, terapii rodzin, kolonii, pielgrzymek trzeźwościowych.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

3.5. Prowadzenie zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz osób doznających przemocy.

Wskaźniki: liczba godzin, liczba uczestników.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

3.6. Dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, naradach, konferencjach warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz przemocy.

Wskaźniki: liczba szkoleń, kursów, konferencji, porad, seminariów, warsztatów, lista odbiorców.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja

Cel szczegółowy 4.

Ograniczenie naruszeń prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym w tym szczególnie dla dzieci i młodzieży.

Planowane działania

4.1. Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców i konsumentów napojów alkoholowych poprzez organizowanie szkoleń, kampanii informacyjnych, druk (lub zakup) i dystrybucja ulotek, broszur.

Wskaźniki: liczba szkoleń, liczba odbiorców, liczba rozprawdzonych ulotek, broszur.

4.2. Podejmowanie działań ograniczających i niwelujących wpływ Reklamy i promocji napojów alkoholowych.

4.3. Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach. Szczególne zwrócenie uwagi na naruszenia prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim.

Wskaźniki: liczba interwencji.

Źródła pozyskiwania wskaźników: Straż Miejska, Centrum Obsługi Przedsiębiorców

4.4. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia ilości kontroli w okresach wakacyjnych, w czasie weekendów, w godzinach wieczornych, w lokalach gastronomicznych.

Wskaźniki: liczba kontroli.

Źródła pozyskiwania wskaźników: protokoły.

Cel szczegółowy 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Planowane działania

5.1 Wspieranie organizowania przedsięwzięć ukierunkowanych na potrzeby dzieci i młodzieży korzystających ze świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych oraz placówek wsparcia dziennego.

Wskaźniki: ilość osób korzystających

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja, sprawozdania.

5.2. Doskonalenie umiejętności członków MKRPA oraz pracowników Urzędu Miasta i instytucji współpracujących z Urzędem Miasta przez udział w szkoleniach i konferencjach.

Wskaźniki: liczba szkoleń, liczba członków biorących udział w szkoleniu.

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja.

5.3 . Dofinansowanie szkoleń z zakresu zwiększania kompetencji osób zajmujących się udzielaniem pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz przemocy w rodzinie.

Wskaźniki: liczba dofinansowanych szkoleń, liczba osób biorących udział w dofinansowanych szkoleniach.

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja.

VII.ZASADY REALIZACJI PROGRAMU W 2017 ROKU

1. Zadania programu powinny być bezpośrednio powiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz innych uzależnień .
2. Realizacja Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień wymaga profesjonalnego podejścia do zagadnienia profilaktyki. Konsekwencją przyjęcia tej zasady jest powierzenie realizacji zadań z tego zakresu osobom z odpowiednimi kwalifikacjami.
3. Niezbędnym jest kształtowanie zintegrowanej polityki wobec problemów alkoholowych. / angażując przy tym wszystkie instytucje i organizacje prowadzące działalność w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie miasta Łomży/
4. Programy zgłaszane do realizacji powinny mieć opracowane metody ewaluacji. Należy wymagać od realizatorów prowadzenia ewaluacji programów profilaktycznych oraz zobowiązać do opracowania wyników oraz ich prezentacji po zakończeniu jego realizacji.
5. Urząd Miasta wybrane zadania może zlecać podmiotom posiadającym potencjał kadrowy wiedzę i doświadczenie do ich realizacji.

VIII.FINANSOWANIE ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ NA 2017 ROK.

Na realizację zadań Programu przeznaczają się środki finansowe pobierane za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Łomży. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu określa uchwała budżetowa miasta Łomży na 2017 rok.

IX.SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ NA 2017 rok

W I kwartale 2018 roku Prezydent Miasta Łomży, przedłożył Radzie Miejskiej Łomży informację z realizacji „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień za 2017 r.”

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

STANDARD

działań opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

1. Podmiot prowadzący świetlicę powinien spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2016 r poz.575)

2. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu :

1.)Zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo – wychowawczym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień w środowisku lokalnym.

2.)Zwiększenie dostępności działań opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie miasta Łomży.

3.) Stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo – wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych miasta Łomża.

3. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań :

1) Świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej),

2) Świetlicy socjoterapeutycznej ,

3) Zajęć socjoterapeutycznych.

4. Standard świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej):

1). Obszar działania obejmuje obszar miasta Łomży.

2.) Pod opieką jednego wychowawcy , w tym samym czasie może przebywać nie więcej niż piętnaścioro dzieci.

3).Rodzaje prowadzonych zajęć :

a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych ,

- b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności ,
- c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,
- d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
- e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno – rekreacyjnym,
- f) dożywianie.

4).Zadania świetlicy środowiskowej:

- a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,
- b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
- c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
- d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników ,
- e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą ,
- f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,
- g) współpraca z innymi instytucjami (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem itp .)
- h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami szkolnymi, itp..)
- i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki.

5).Zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie na kierunku: pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauka o rodzinie lub osoby z wykształceniem średnim i udokumentowanym co najmniej 3 – letnim stażem pracy z dziećmi lub rodziną .

6).Dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów.

7.) Pracownikami świetlicy mogą być osoby, które:

- nie są i nie były ograniczone, zawieszono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej,
- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego.

5. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

1.) Obszar działania obejmuje miasto Łomża.

2.) Pod opieką jednego wychowawcy , w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż piętnaścioro dzieci

3.) Rodzaje prowadzonych zajęć :

- a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
- b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
- c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,
- d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
- e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno – rekreacyjnym,
- f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,
- g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,
- h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,

4.) Zadania świetlicy socjoterapeutycznej :

- a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i indywidualną dzieci,
- c) praca ze stałymi grupami dzieci,
- d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,
- e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo – terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględnić włączenie dziecka w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,
- f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki(dokumentacja, diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami .)
- g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
  - diagnozy sytuacji rodzinnej,
  - rozwiązywania problemów rodziny (np. .motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
  - współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
- h) współpraca z instytucjami (Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Szkoła , Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,Sąd, itp., które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.),
- i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,

j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.

5.) Dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów.

6.) Zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo – terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną ,

7.) Zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholodzy, pedagodzy i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem.

8.) W świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog.

9.) Uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania.

10.) Pracownikami świetlicy mogą być osoby, które :

- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej,

- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,

- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego

6.Standard zajęć socjoterapeutycznych:

1.) Diagnoza indywidualna dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej .

2.) Prowadzenie zajęć zgodnie z programem dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci.

3) Utrzymywanie stałych kontaktów z rodziną dziecka.

4.)Przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo – terapeutycznych dla dzieci.

5.) Prowadzenie dokumentacji

6.) Współpraca z instytucjami (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sadem itp. .)

7.) Korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących prowadzonych zajęć.

8.) Grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych.

9.) Programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć , metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 2016 r

ZASADY OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

I. W celu ograniczenia dostępności alkoholu, zgodnie z Art.12 pkt 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U z 2016 r poz.487 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta odrębną uchwałą określa liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu /z wyjątkiem piwa/, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.

II. Zgodnie z Art 12 pkt 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz.U z 2016 r poz.487 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta określa w odrębnej uchwale zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Łomży i kierując się zasadą ograniczenia dostępności alkoholu określa obiekty chronione na terenie miasta.

III. Prezydent Miasta przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych stosuje następujące zasady:

1.Podaje do wiadomości publicznej (na stronie www.um.lomza.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łomży) terminy i ilości wolnych punktów na sprzedaż, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych objętych limitem oraz określa terminy składania wniosków. Wnioski złożone poza wyznaczonym terminem pozostaną bez rozpoznania.

2.Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych mogą składać wnioski o wydanie nowych zezwoleń na 2 miesiące przed upływem terminu ważności aktualnie podpisanego zezwolenia.

3.W przypadku większej liczby wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych objętych limitem przy wyborze podmiotu ustala się listę rankingową wg następujących kryteriów:

a) Data wpływu wniosku,w przypadku wniesienia większej liczby wniosków w tym samym dniu decyduje kolejność wpływu wniosków,

b) Zasada jeden przedsiębiorca – jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych,

c) Brak negatywnych wyników kontroli w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości , przeprowadzonych przez MKRPA, Policję, Straż Miejską i inne uprawnione organy,

d) Opinia Policji tzn., informacja, że nie podejmowano interwencji w miejscu sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z powodu zakłóceń porządku publicznego w punkcie sprzedaży i jego najbliższej okolicy.

e) Opinia Rady Osiedla,

4. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane w oparciu o wnioski przedsiębiorców prowadzących działalność w tym zakresie (w danym punkcie) – w ramach tzw. „kontynuacji” mogą być wydane w drodze indywidualnego rozstrzygnięcia niezależnie od ilości złożonych wniosków – tylko dla przedsiębiorców, którzy dotychczasową swoją działalnością dają gwarancję przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kryteria wymienione w punkcie ustalającym listę rankingową nie mają zastosowania.

IV. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Kontrolę podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

2. Kontrolę przeprowadzają upoważnieni przez Prezydenta Miasta Łomży:

a) pracownicy Urzędu Miejskiego,

b) Straż Miejska,

c) Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży

3. Zakres kontroli obejmuje :

a) zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnym zezwoleniem /zezwoleniami/,

b) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

c) przestrzeganie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych określonych w niniejszym programie.

4. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, których zakres określono w punkcie 3, przeprowadzane są co najmniej przez dwie osoby bez uprzedniego powiadomienia kontrolowanego.

5. Osoby upoważnione do dokonania kontroli mają prawo do wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, w takich godzinach w jakich prowadzona jest ta działalność.

6. Czynności kontrolnych w przypadkach, o których mowa w punkcie 3, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.

7. Podmiot kontrolowany obowiązany jest zapewnić warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

8. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach, podpisany przez obie strony. Jeden egzemplarz pozostaje u kontrolowanego a drugi egzemplarz przekazuje się do organu wydającego zezwolenia.

9. Na podstawie wyników kontroli, organ wydający zezwolenia wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, *(o ile nie są one podstawą cofnięcia zezwolenia)*, lub wszczyna postępowanie o cofnięciu zezwolenia.

10. Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych stanowi odrębne zadanie kontrolne.

11. Do końca lutego każdego roku Centrum Obsługi Przedsiębiorców składa do Prezydenta Miasta Łomży oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży pisemną informację:

a) o wynikach kontroli przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży

b) o liczbie wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży;

c) o liczbie cofniętych zezwoleń ze względu na nieterminowe wnoszenie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz ze względu na zabronioną sprzedaż alkoholu osobom nieletnim

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

Załącznik Nr 5
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 2016 roku

**KRYTERIA JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ PROGRAMY PROFILAKTYCZNE
REALIZOWANE W RAMACH ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ
NA 2017 ROK**

Rekomenduje się standardy jakości programów profilaktycznych, które zostały ujęte w Systemie Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego. Informacje o programach i systemie rekomendacji można znaleźć na stronach internetowych : www.parpa.pl, www.narkomania.gov.pl , www.ore.edu.pl, www.programyrekomendowane.pl

Przy procedurach konkursowych będą brane pod uwagę wyłącznie oferty zawierające profesjonalny program profilaktyczny realizowany przez wykwalifikowane osoby.

1. Projekt programu powinien być zgodny z zadaniami przyjętymi do realizacji w Łomżyńskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2017 rok/ z uzasadnieniem wyboru/.
2. Projekt powinien jasno i czytelnie określać cele programu.
3. Audytorium ,do którego jest kierowany program powinno być określone bardzo szczegółowo(ilość osób, w tym :szczególnie zagrożonych patologiami społecznymi , rodzaj odbiorców, wiek, płeć,).
4. Program powinien zawierać
  - a/ szczegółowy konspekt uwzględniający:
    - cele, metody pracy i pomoce dydaktyczne.
    - określenie zasady poszanowania podmiotowości i godności człowieka,
    - odniesienie do systemu wartości człowieka i poszanowania trwałości rodziny,
    - naukę asertywności,
    - diagnozę występujących zagrożeń,
    - ewaluację
  - b / harmonogram planowanych zajęć/ godziny, dzień, miesiąc, rok/,
  - c/ miejsce realizacji,
  - d/ kwalifikacje osób prowadzących zajęcia, staż pracy,

e/ opinie i sugestie młodzieży, nauczycieli lub pedagogów w przypadku, gdy program był wcześniej realizowany

5. W przypadku uwzględnienia programu i otrzymania dofinansowania należy:

a/ przed podpisaniem umowy dokonać uaktualnienia złożonej oferty oraz kosztów realizacji zadań programu / w przypadku, gdy taka potrzeba zaistnieje/,

b/ realizacja zadania i wydatkowanie środków finansowych powinno nastąpić po dniu zawarcia umowy.

c/Realizator na 7 dni wcześniej przed rozpoczęciem i realizacją zadania ma powiadomić w formie pisemnej Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia o szczegółowym harmonogramie (miejsce, daty, godziny zajęć) oraz ma informować o zmianach harmonogramu.

d/ za prawidłowo rozliczone środki finansowe rozumieć należy zestawienie wszystkich faktur, rachunków i innych dokumentów księgowych związanych z realizacją zadania, wystawionych i opłaconych po dniu zawarcia umowy .

6. Po zakończeniu realizacji programu należy przedłożyć szczegółowe sprawozdanie wraz z analizą wyznaczonego celu oraz opinię osób uczestniczących w programie wg. wzoru wynikającego z podpisanej umowy ze szczególnym uwzględnieniem wyników ewaluacji i wniosków wynikających z realizacji programu.

7. Inne instytucje, stowarzyszenia, kluby sportowe składające oferty o dofinansowanie zadań w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień zobligowane są:

- przedstawić szczegółowy harmonogram planowanego zadania /godzina, dzień, miesiąc, rok, miejsce realizacji/,
- wskazać audytorium uczestniczące w realizacji zadania, /rodzaj odbiorców, wiek, płeć/,
- zaplanować elementy profilaktyczne stanowiące integralną część realizowanego zadania,
- rozliczyć zadanie zgodnie z pkt 5,6 w/w kryteriów.

Kluby sportowe organizujące zajęcia sportowe w ramach programów profilaktycznych dla młodzieży zobowiązane są umożliwić w nich nieodpłatne uczestnictwo dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych. Rekomendowane jest objęcie zajęciami sportowymi dzieci z grup ryzyka, które uczestniczą w zajęciach w świetlicach socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych. Zajęcia sportowe nie mogą stanowić jedynej i samodzielnej strategii profilaktycznej. Powinny być integralnym elementem programu profilaktycznego i pełnić funkcję uzupełniającą w stosunku do innych działań profilaktycznych.

1. Wysokość wynagrodzeń dla osób realizujących programy profilaktyczne

Na podstawie rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku ustala się następujące limity stawek /wynagrodzenie brutto za godzinę dydaktyczną pracy określonego rodzaju/:

Zajęcia profilaktyczne i edukacyjno – rozwojowe dla dzieci, młodzieży, rodzin oraz nieprofesjonalistów:

- Prelekcje i pogadanki prowadzone w oparciu o przygotowany konspekt określający podstawowe tezy / w ramach długofalowego programu profilaktycznego/ – 45 zł
- Zajęcia profilaktyczne dla młodzieży – 45 zł
- Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 25 zł
- Zajęcia socjoterapeutyczne – 45 zł
- Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 40 zł

Prowadzenie tego rodzaju zajęć wymaga podania liczby godzin, ilości i liczebności grup słuchaczy, stawek, a także kwalifikacji osób prowadzących. Dyrektorzy Placówek zawierają umowy – zlecenie, z pracownikami realizującymi programy profilaktyczne.

Programy terapeutyczne oraz pomoc rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i członków ich rodzin:

- Godzina psychoterapii indywidualnej w ramach programu terapeutycznego – 60 zł
- Godzina psychoterapii grupowej w ramach programu terapeutycznego – 70 zł
- Mikroedukacja dla pacjentów w programach terapeutycznych – 40 zł
- Superwizja grupowa terapeutów uzależnień uczestniczących w procesie szkolenia i certyfikacji – 90 zł
- Specjalistyczna pomoc psychologiczna dla dorosłych dzieci alkoholików i osób współuzależnionych – 45 zł

Działania interwencyjno – wspierające dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe:

- Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające, monitorujące przebieg skuteczności podjętych działań interwencyjnych – 40 zł
- Dyżury w punktach interwencyjno – konsultacyjnych – 35 zł
- Zajęcia terapeutyczno – korekcyjne dla ofiar i sprawców przemocy prowadzone według przygotowanego scenariusza – 45 zł
- Konsultacje specjalistów, prawnik, lekarz, psycholog – 50 zł

Przewodniczący

Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała
Załącznik Nr 6
Do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 2016 roku

**Zasady wynagradzania członków
Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży**

I. Osobom powołanym w skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży ustala się miesięczne wynagrodzenie, za wykonanie niżej wymienionych zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi :

1. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych /art. 4,1 ust. 1 w/w ustawy/ poprzez :

a) zgłaszanie propozycji i opiniowanie projektu „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień ” ;

b) opiniowanie projektów uchwał dotyczących liczby oraz zasad usytuowania na terenie miasta Łomży punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych / art 12 ust. 4 określone w gminnym programie profilaktyki/.

2. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Łomży w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym w art.12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych niezbędnych przy wydawaniu opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Łomży w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego :

a) przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz z ich rodzinami,

b) kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania pisemnej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają porządek publiczny,

c) kierowanie do sądów wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego

d) współpraca z Sądem Rejonowym w Łomży, kuratorami sądowymi, Komendą Miejską Policji w Łomży, Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży,

Szpitałem Wojewódzkim w Łomży, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łomży i innymi.

5. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie określonym w niniejszym programie / Zasady Ograniczenia Dostępności Napojów Alkoholowych/

II. Za wykonanie w/w zadań ustala się wynagrodzenie w następującej wysokości :

1. Za wykonywanie zadań / pkt.1 ppkt a i b; pkt 2 / podczas plenarnych posiedzeń MKRPA:

a) Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego otrzymują wynagrodzenie w wysokości - **4 %** najniższego wynagrodzenia (określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań) za każde posiedzenie.

b) członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości - **2 %** najniższego wynagrodzenia (określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań) za każde posiedzenie.

2. Za wykonanie zadań określonych w punkcie 3 , tj. za przeprowadzenie oględzin jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych dokumentowanych protokołem, przysługuje wynagrodzenie w wysokości – **1,5 %** najniższego wynagrodzenia (określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadania).

3. Za wykonanie zadań /pkt 4 pkt a,b,c,d/ dotyczących rozpatrywania wniosków o leczenie odwykowe przysługuje wynagrodzenie w wysokości - **13 %** najniższego wynagrodzenia (za jedno posiedzenie) (określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań).

4. Za wykonanie zadań określonych w punkcie 5., tj. za przeprowadzenie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych dokumentowanej protokołem, przysługuje wynagrodzenie w wysokości – **1,5 %** najniższego wynagrodzenia (określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadania).

III. Przewodniczący Komisji jest odpowiedzialny za organizację i prawidłową realizację zadań wykonywanych przez Komisję oraz za pracę poszczególnych Zespołów, jeśli ich funkcjonowanie jest niezbędne do wykonania poszczególnych czynności .

IV. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie przygotowanego i potwierdzonego przez Przewodniczącego miesięcznego zestawienia potwierdzającego wykonanie zadań przez poszczególne osoby powołane w skład Komisji.

V. Przewodniczący na podstawie przygotowanego zestawienia opisanego w pkt IV, określa ostateczną kwotę miesięcznego wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji.

VI. Przewodniczący ustala roczny plan pracy oraz roczny plan wydatków pracy Komisji obejmujący : wynagrodzenia za wykonaną pracę w Komisji, opłaty za szkolenia osób wchodzących w skład Komisji, finansowania kosztów podróży na szkolenia.

Przewodniczący

Rady Miejskiej Łomży